

Analitzant un projecte educatiu a Coyhaique, Xile

06/2012 - **Pedagogia**. L'anàlisi de les condicions d'èxit d'un programa de desenvolupament educatiu és l'eix central de la tesi doctoral que **Silvia Retamal** ha defensat al Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. El treball ha avaluat un projecte de suport i enfortiment educacional al municipi de Coyhaique a Xile. Aquest programa estava coordinat per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), la UAB i la Municipalitat de Coyhaique.

Coyhaique

La present tesi doctoral consisteix en l'anàlisi de les condicions d'èxit d'un programa de desenvolupament educatiu, centrat principalment en els factors que determinen el canvi en els centres educatius i en el grau que es donen aquests processos a les escoles municipalització de la comuna de Coyhaique. El programa de desenvolupament educatiu esmentat, es va dur a terme sota la coordinació i suport de diverses institucions, sent les principals l'Agència Espanyola de Cooperació internacional per al Desenvolupament (AECID), la Universitat Autònoma de Barcelona i la Municipalitat de Coyhaique, Xile, la intervenció es justifica en la necessitat de construir una xarxa de cooperació i suport amb i entre els establiments dependents de la comuna de Coyhaique.

L'objectiu d'aquesta investigació és detectar si les escoles de Coyhaique adscrites a aquest projecte posseeixen les condicions perquè es doni el canvi, per això va ser necessari; a) determinar quines són les condicions que influeixen en l'èxit d'un programa de desenvolupament educatiu, mitjançant el disseny d'un model d'avaluació comprensiva que va permetre conèixer profundament el context d'actuació i identificar els principals elements condicionants del canvi; b) realitzar una revisió de la literatura i de resultats d'investigacions respecte al canvi educatiu per a establir quins són els condicionants institucionals i territorials que més apareixen i determinen els canvis en educació i finalment, c) analitzar en quina mesura es donen aquestes condicions a través de les experiències dels mateixos directius i descobrir quins són els condicionants per al canvi que caracteritzen les escoles de la comuna de Coyhaique. L'estudi realitzat va ser de tipus exploratori centrat en l'estudi teòric i pràctic de com s'aborden els processos de millora a l'escola, per així determinar amb més precisió quins són els factors que inhibeixen i faciliten el canvi en determinats contextos educatius. Per poder intervenir en propostes que enforteixin les àrees més febles i promoure de millor manera els canvis educatius, establint criteris, pautes i procediments ajustats a la realitat dels centres educatius i als programes de millora que s'hi desenvolupin.

De les troballes resultants d'aquesta investigació es conclou que hi ha factors que afavoreixen i inhibeixen els processos de canvi a l'escola. Les escoles són conscients en la teoria de les condicions que ajuden al seu desenvolupament. Però a la pràctica hi ha limitacions que fan que la millora no es dugui a terme. Aquestes limitacions es reconeixen en diferents aspectes o àmbits del quefer educatiu, en el qual visualitzem, el tema de les competències i limitacions professionals dels que treballen a les escoles, les estructures educatives polítiques i administratives; el context familiar de l'estudiant, el lloc geogràfic i el desenvolupament regional, però per sobretot, es destaca el desconeixement del potencial que posseeixen les escoles i els seus actors per dinamitzar un canvi en la seva pròpia unitat educativa.

Silvia Retamal Cisterna

Departament de Pedagogia Aplicada

"Análisis de las condiciones de éxito de un programa de desarrollo educativo. Proyecto: apoyo y fortalecimiento educacional en gestión directiva y competencias profesionales docentes. Proyecto: AECID Coyhaique-Chile". Tesi doctoral defensada per Silvia Retamal Cisterna el 4 de maig de 2012. Codirectors: Joaquín Gairín Sallán i Diego Castro Ceacero.

